

PREGLED REZULTATA O PLANETOIDIMA U 1955 GODINI

Ružica S. Mitrinović, Beograd

Prema podacima dobijenim iz Centra za male planete u Cincinnati-u (Ohio, SAD), objavljenih u publikaciji Minor Planet Circulars do 12. juna 1956 godine, otkriveno je u toku 1955 godine 419 novih planetoida. To nije potpuni broj, jer podaci iz SSSR-a ovde nisu obuhvaćeni.

Ovi pronalasci postignuti su isključivo fotografskim putem. U traganju za novim planetoidima saradjivalo je u toku 1955 godine 14 opservatorija sa 24 posmatrača.

Učešće pojedinih opservatorija u pronalascima (Tabela I), doprinos pojedinih posmatrača (Tabela II), raspored planetoida po mesecima (Tabela III) i na kraju, pregled pronađenih planetoida po njihovim prividnim veličinama (Tabela IV) prikazani su u priloženim tabelama.

Tabela I

Opservatorija	Država	Broj pronađaka
Link	Indijana (SAD)	289
Heidelberg	Nemačka	28
Nice	Francuska	28
Tokyo	Japan	24
Johannesburg	J. Afrika	16
La Plata	Argentina (J. Amerika)	12
Uccele	Belgija	12
Kwasan	Japan	2
Sydney	Australija	2
Nanking	Kina	2
Madrid	Španija	1
Yerkes	Wisconsin (SAD)	1
Turku	Finska	1
Skalnate Pleso	Čehoslovačka	1

Ove godine i to prvi put učestvuje Opservatorija u Nanking-u (Kina) u pronalascima planetoida. Opservatorije Sydney (Australija) i Skalnate Pleso (Čehoslovačka) tako isto do sada nisu se pojavljivale sa pronalascima planetoida.

Tabela II

Posmatrač	Mesto	Broj pronađazaka
F. K. Edmondson	Link	289
M. Laugier	Nice	28
K. Reinmuth	Heidelberg	25
H. Hirose i K. Tomita	Tokyo	22
J. A. Bruwer	Johannesburg	16
S. Arend	Uccle	9
M. Itzigsohn	La Plata	5
Feinstein	La Plata	4
Rogati	La Plata	3
F. Rigaux	Uccle	3
K. Tomita	Tokyo	2
T. Mitani	Kwasan	2
I. Groeneveld	Heidelberg	2
Y. C. Chang	Nanking	2
W. H. Robertson	Sidney	2
K. P. Sims		
Harley Wood	Madrid	1
J. M. Torroja	Heidelberg	1
G. Klare	Yerkes	1
G. van Biesbroeck	Turku	1
L. Oterma	Skalnate Pleso	1
A. Paroubek i R. Podstaniska		

U početku članka kazali smo da je u pronalascima ovih planetoida učestvovalo 24 posmatrača. Međutim, *F. K. Edmondson* otkrio je u toku 1955 godine 289 planetoida, ali sa svojim saradnicima, čija se imena ne objavljaju u publikaciji Minor Planet Circulars, već samo otkrića Goethe Link observatorije.

Tabela III

Mesec	Broj planetoida	Mesec	Broj planetoida
Januar	13	Jul	8
Februar	18	Avgust	45
Mart	49	Septembar	102
April	21	Oktobar	67
Maj	10	Novembar	28
Jun	27	Decembar	31

Tabela IV

Prividna veličina	Broj planetoida	Prividna veličina	Broj planetoida
m m 12.0–12.9	2	m m 16.0–16.9	116
13.0–13.9	20	17.0–17.9	124
14.0–14.9	93	18.0–18.9	3
15.0–15.9	45	Bez ocenjene prividne veličine	16

Sada ćemo izneti zaključke, u vezi sa ovim novim pronašcima, do kojih su došli neki astronomi i autor ovog članka.

Za pet planetoida je naknadno utvrđeno da nisu *novi*, već da su u ranijim godinama otkriveni, a to su:

- 1955 BL = 1932 BH
- 1955 DF = 1938 DS
- 1955 FC = 1933 OE
- 1955 XA = 1934 TD
- 1955 VZ¹⁾ = 1923 OD = 1932 RB

Ove identifikacije utvrdila je *R. Mitrinović*, koji su objavljeni u publikaciji *Minor Planet Circulars* Nr. 1387 i 1388.

Za tri planetoida, *B. Potter*, Indiana University (SAD), (MPC — 1410), pokazao je da su dva puta dobili oznaku:

- 1955 SG₁ = 1955 RF₁
- 1955 SA₂ = 1955 RX
- 1955 SH₂ = 1955 SH₁

što znači da umesto šest novih planetoida imamo stvarno tri.

U Rechen — Institut-u (Heidelberg) identifikovan je planetoid **1955 RT** sa **1955 SC₁**, koji je tako isto dobio dvostruku oznaku. (MPC — 1314, 1338).

Sem ovih sigurnih identiteta, autor ovog članka je našao i dva sumnjava:

1. Planetoid **1955 FX** (MPC — 1318), otkrio je *T. Mitani* sa Kwasan opservatorije (Japan), 16 marta 1955 godine. Pravidna veličina u trenutku pronašaska iznosila je 14. Kretanje nije izmereno.

R. Mitrinović, je identifikovala ovaj planetoid sa planetoidom **1932 CE₁** (*Astronomische Nachrichten* 247.163). Ova se identifikacija ne može potvrditi s obzirom da je planetoid **1855 FX** svega jednom posmatran, a još i srednje dnevno kretanje nije izmereno.

¹⁾ Rezultati o identifikaciji planetoida 1955 VZ u štampi.

2. Planetoid **1955 TS** (MPC — 1363, 1365). Ovaj planetoid je otkrio *S. Arend* sa Uccle opservatorije (Belgija), 11. oktobra 1955 godine. Prividna veličina iznosila je u trenutku pronalaska 14.2. Planetoid je posmatrao još 12. oktobra *F. Rigaux* (Uccle) i 18. oktobra 1955 godine opet *S. Arend*.

Prema računima koje je izvršila *R. Mitrinović*, planetoid **1955 TS** bi trebalo da bude identičan sa planetoidom **1935 YA** (AN — 261, 337). Identifikacija još nije potvrđena, s obzirom na malo pojačano kretanje u deklinaciji.

Kao zaključak: **1955 FX = 1932 CE₁** ? i

1955 TS = 1935 YA ?

Prema ispitivanjima izvršenim do danas novih planetoida ima ukupno 410 umesto 419 kako je u početku članka rečeno.

Od ovih 410 planetoida ima jedan ograničen broj, za koje se mogu izračunati njihove putanje. Samo za dva planetoida od novih 410, izračunati su elementi eliptičnih putanja. Ti planetoidi su:

1955 BG (MPC — 1260)

Račune je izvršio *Y. C. Chang*, Nanking, Kina i

1955 FG (MPC — 1222)

Račun je izvršio *L. Kresak*, Skalnate Pleso, (Čehoslovačka). Medjutim, izračunatih križnih putanja planetoida od ovih 410, ima ukupno 15.

Kiyoshi Mori, Tsu-city, Japan, izračunao je elemente kržunih putanja za planetoide: **1955 AA**, **1955 BF** i **1955 HL**. U publikaciji Minor Planet Circulars (MPC — 1358) objavljeni su njihovi elementi.

Ružica Mitrinović, Beograd, izračunala je za planetoide: **1955 BF**, **1955 HL**, **1955 TR**, **1955 TT** i **1955 SO**, krugove-elipse, u cilju da se izvrši identifikacija ovih planetoida sa ranije pronađenim.

Još za devet planetoida *R. Mitrinović* izračunala je elemente kružnih putanja. To su planetoidi:

1955 FF	1955 GA	1955 QJ
1955 FT	1955 GB	1955 QK
1955 FU	1955 HA	1955 QL

Ne računajući ona dva sumnjiva identiteta ostaju još 410 planetoida kao problemi iz 1955 godine, za koje treba doneti zaključke, tj. naći medju njima one planetoide koji su već ranije pronađeni i izvršiti dokaze identičnosti tih planetoida sa planetoidima iz ranijih godina.

Medju ovim planetoidima treba istaći **1955 HL**, kao najinteresantniji objekt.

Planetoid **1955 HL** pronašao je sa Opservatorije Uccle (Belgija) 18.94483 aprila 1955 godine *F. Rigaux*. Prividna veličina u trenutku pronalaska iznosila je 14. Posmatran je još jednom i to 19.90227 aprila iste godine. Kretanje u rektasceniziji iznosilo je $d\alpha = -0.^m8$ a u deklinaciji $d\delta = +9'$.

Kružnu putanju izračunao je *Kiyoshi Mori*, Tsu-city, Japan, gde je za nagib dobijena velika vrednost $i = 50^\circ.34$. Po računima koje je dobila *R. Mitrinović*, vrednost nagiba iznosi $i = 52^\circ369$. Ovako veliku vrednost nagiba ima samo planetoid **1580 Betulia**. Prema *Herst*-ovom računu $i = 52^\circ.037$, za **1580 Betulia**.

Osim planetoida **1580 Betulia** i **1955 HL** visoku vrednost nagiba ima i planetoid **1930 SS**, gde po računu *A. Patry-a* (Nice) nagib ima sledeću vrednost: $i = 55^\circ.2$.

Ova tri planetoida pripadaju grupi planetoida sa najvećim nagibom.

Drugi interesantan objekt je planetoid **1955 FA**. Pronadjен је у Johannesburg-u, 16 marta 1955 godine od strane *J. A. Bruwer-a*. Prividna veličina u trenutku pronalaska bila je 12.8. Ovaj planetoid posmatran je još 17 i 28 marta, kada je dostigao prividnu veličinu 13.0 Srednje dnevno kretanje u rektascenziји било је $d\alpha = -1^m.5$ a u deklinaciji $d\delta = -18'$.

Prema računima *R. Mitrinović*, planetoid **1955 FA** bio је у опозицији 16 дана posle pronalaska tj. 1 aprila 1955 godine (опозиција у longitudi). Planetoid se nalazi na otstojanju $a = 1.025$ astronomskih jedinica od Sunca. Nagib је мали $i = 0^\circ.536$, а чвр, $\Omega = 325^\circ.140$. Ово су први провизорни елементи (круžни), у које се не можемо pouzdati, као и у посматранаја data у MPC — 1210.

Planetodi: **1955 DB**, **1955 DC** i **1955 DK** pronadjeni су са Goethe Link opservatorije 23 односно 24 februara 1955 године. Njihova kretanja u deklinaciji su znatno jača, nego što je то obično kod planetoida i to за:

$$1955 \text{ DB}, d\delta = +17';$$

$$1955 \text{ DC}, d\delta = +22';$$

$$1955 \text{ DK}, d\delta = +19'.$$

Isto tako i planetoid **1955 QH**, pronadjен 23 avgusta 1955 године са Goethe Link opservatorije има кетање у deklinaciji $d\delta = -24'$, тако да постоји сумња да је ово planetoid.

Peti planetoid **1955 VQ** (MPC — 1395) тако исто са великим кетањем у deklinaciji $d\delta = -16'$, pronašli су у Japanu, са opservatorije Tokyo, *H. Hirose* i *K. Tomita*, 5 novembra 1955 године привидне величине 14.

I ovih pet planetoida са великим кетањем у deklinaciji могу се staviti у red интересантнијих објеката у току 1955 године.